WYROK SĄDU (szósta izba)

z dnia 13 września 2010 r.*

W sprawie T-135/08

Schniga GmbH, z siedzibą w Bolzano (Włochy), reprezentowana przez adwokatów G. Würtenbergera oraz R. Kunzego,

strona skarżąca,

przeciwko

Wspólnotowemu Urzędowi Ochrony Odmian Roślin (CPVO), reprezentowanemu przez B. Kiewieta oraz M. Ekvada, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

* Język postępowania: angielski.

w której drugą stroną w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą CPVO, występującą przed Sądem w charakterze interwenientów, są:

Elaris SNC, z siedzibą w Angers (Francja),

oraz

Brookfield New Zealand Ltd, z siedzibą w Havelock North (Nowa Zelandia),

reprezentowane przez adwokata M. Ellera,

mającej za przedmiot skargę na decyzję Izby Odwoławczej CPVO z dnia 21 listopada 2007 r. (sprawy A 003/2007 i A 004/2007) dotyczącą przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin dla odmiany Gala Schnitzer,

SĄD (szósta izba),

w składzie: A.W.H. Meij, prezes, V. Vadapalas i L. Truchot (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: N. Rosner, administrator,

po zapoznaniu się ze skargą złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 4 kwietnia 2008 r.,

po zapoznaniu się z odpowiedzią na skargę złożoną przez CPVO w sekretariacie Sądu w dniu 19 sierpnia 2008 r.,

po zapoznaniu się z odpowiedzią interwenientów na skargę złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 7 sierpnia 2008 r.,

po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 17 marca 2010 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

1 W dniu 18 stycznia 1999 r. Konsortium Südtiroler Baumschuler (KSB), w którego prawa wstąpiła skarżąca, Schniga GmbH, złożyło do Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin (CPVO) wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 z dnia 27 lipca 1994 r. w sprawie wspólnotowego systemu ochrony odmian roślin (Dz.U. L 227, s. 1), ze zmianami.

2 Wniosek ten został zarejestrowany pod numerem 1999/0033.

3 Wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin dotyczył odmiany jabłka (Malus Mill) Gala Schnitzer.

4 W dniu 1 lipca 2001 r. CPVO powierzył Bundessortenamt (niemieckiemu federalnemu urzędowi do spraw odmian roślin) dokonanie badania technicznego, o którym mowa w art. 55 ust. 1 rozporządzenia nr 2100/94.

5 Pismem z dnia 26 stycznia 1999 r. skierowanym do przedstawiciela KSB CPVO wezwał KSB do dostarczenia pomiędzy 1 a 15 marca 1999 r. zarówno jemu, jak i Bundessortenamt materiału niezbędnego do przeprowadzenia badania technicznego, mianowicie dziesięciu pędów w stanie uśpienia roślin do szczepienia. CPVO uściślił także, że KSB odpowiada za przestrzeganie wszystkich warunków fitosanitarnych i celnych w odniesieniu do dostarczenia materiału.

6 Bundessortenamt otrzymał materiał w dniu 9 marca 1999 r.

7 Pismem z dnia 25 marca 1999 r. skierowanym do przedstawiciela KSB CPVO potwierdził otrzymanie żądanego materiału i wskazał, że wspomniany materiał został doręczony Bundessortenamt w dobrym stanie i w terminie, ale nie był zaopatrzony w świadectwo fitosanitarne. Zwrócił się do KSB o dostarczenie tego niezbędnego dokumentu tak szybko, jak to możliwe.

8 W dniu 23 kwietnia 1999 r. KSB przesłało do Bundessortenamt europejski paszport fitosanitarny i uściśliło, że organ, który go wydał, mianowicie urząd ochrony roślin prowincji autonomicznej Bolzano (Włochy), wskazał, że dokument ten zastępuje świadectwo fitosanitarne.

9 Wiadomością elektroniczną z dnia 3 maja 1999 r. Bundessortenamt powiadomił KSB o otrzymaniu materiału w terminie, o jego odpowiednim charakterze oraz o tym, że dostarczony europejski paszport fitosanitarny wystarcza dla celów badania technicznego i sprawdzenia, czy zostały spełnione przesłanki materialne przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin. Jednakże zwrócił się o dostarczenie kopii oficjalnego świadectwa stwierdzającego brak wirusów w dostarczonym materiale.

10 W 2001 r. KSB powiadomiło Bundessortenamt, że nie jest w stanie dostarczyć żądanego świadectwa fitosanitarnego, gdyż okazało się, że materiał dostarczony w marcu 1999 r. w celu przeprowadzenia badania technicznego zawierał utajone wirusy.

11 Wiadomością elektroniczną z dnia 4 maja 2001 r. Bundessortenamt powiadomił CPVO o zamiarze usunięcia zakażanego materiału w celu uniknięcia zakażenia innych roślin i zaproponował, żeby CPVO zwrócił się do KSB o dostarczenie nowego materiału wolnego od wirusów w celu ponownego rozpoczęcia badania technicznego.

12 Wiadomością elektroniczną z dnia 8 maja 2001 r. skierowaną do Bundessortenamt CPVO wyraził zgodę na usunięcie zakażonego materiału i powiadomił, że postanowił zwrócić się do KSB o dostarczenie nowego materiału wolnego od wirusów w marcu 2002 r. Wskazał również, że skoro instrukcje dotyczące dostarczenia materiału nie precyzowały, iż powinien on być wolny od wirusów, ale tylko, iż musi on spełniać wymogi europejskiego paszportu fitosanitarnego, KSB nie można uważać za odpowiedzialne za tę sytuację, że nieuzasadnione byłoby odrzucenie wniosku dotyczącego odmiany Gala Schnitzer i że z tego powodu zaproponowane rozwiązanie wydaje się najlepsze.

13 Wiadomością elektroniczną z dnia 13 czerwca 2001 r. CPVO powiadomił KSB, że ponieważ podane instrukcje dotyczące dostarczenia roślin i wymogi dotyczące ich statusu zdrowotnego nie były wystarczająco jasne, wspólnie z Bundessortenamt postanowił upoważnić KSB do przedstawienia Bundessortenamt w marcu 2002 r. nowego materiału wolnego od wirusów i zaopatrzonego w stwierdzające to świadectwo fitosanitarne w celu ponownego przystąpienia do badania dotyczącego odmiany Gala Schnitzer.

14 W następstwie nowego badania technicznego Bundessortenamt stwierdził w sprawozdaniu końcowym z dnia 16 grudnia 2005 r., że odmiana Gala Schnitzer jest odrębna od najbardziej zbliżonej odmiany referencyjnej, czyli odmiany Baigent, na podstawie dodatkowej cechy „Owoc: szerokość prążków".

15 W dniu 5 maja 2006 r. interwenienci Elaris SNC i Brookfield New Zealand Ltd, odpowiednio posiadacz licencji na prawo do ochrony odmiany Baigent i właściciel tego prawa, skierowali do CPVO sprzeciwy na podstawie art. 59 rozporządzenia nr 2100/94 wobec przyznania prawa do ochrony odmianie Gala Schnitzer.

16 Sprzeciwy zasadzały się na prawie do ochrony odmiany jabłka (Malus Mill) Baigent.

17 Podstawy, na które się powołano na poparcie sprzeciwów, to po pierwsze podstawa, o której mowa w art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94, gdyż zdaniem interwenientów naruszenie przez skarżącą warunków dostarczenia materiału przeznaczonego do badania technicznego, określonych w pismach CPVO z dnia 26 stycznia i z dnia 25 marca 1999 r., powinno było spowodować odrzucenie przez CPVO wniosku dotyczącego odmiany Gala Schnitzer, a po drugie podstawa, o której mowa w art. 7 rozporządzenia nr 2100/94, gdyż zdaniem interwenientów odmiana Gala Schnitzer nie odróżnia się od odmiany Baigent.

18 W dniu 14 grudnia 2006 r. prezes CPVO zatwierdził używanie dodatkowej cechy: „Owoc: szerokość prążków" dla celów stwierdzenia, że odmiana Gala Schnitzer ma odrębny charakter.

19 Decyzjami EU 18759, OBJ 06-021 i OBJ 06-022 z dnia 26 lutego 2007 r. komitet właściwy do rozstrzygnięcia sprzeciwów wobec przyznania wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin (zwany dalej „komitetem") przyznał objęte wnioskiem prawo do ochrony odmianie Gala Schnitzer i oddalił sprzeciwy.

20 W dniu 11 kwietnia 2007 r. na podstawie art. 67–72 rozporządzenia nr 2100/94 interwenienci wnieśli odwołanie do Izby Odwoławczej CPVO od tych trzech decyzji.

21 Decyzjami z dnia 21 listopada 2007 r. (zwanymi dalej „zaskarżonymi decyzjami") Izba Odwoławcza uchyliła decyzję przyznającą wspólnotowe prawo do ochrony odmian roślin odmianie Gala Schnitzer oraz decyzje oddalające sprzeciwy i sama odrzuciła wniosek dotyczący odmiany Gala Schnitzer. W szczególności uznała, że art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94 nie zezwalał CPVO na upoważnienie KSB do dostarczenia nowego materiału, jako że KSB nie zastosowało się do żądania w indywidualnej sprawie w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, w którym to żądaniu CPVO zwrócił się do niego o przedstawienie świadectwa fitosanitarnego stwierdzającego, że dostarczony materiał jest wolny od wirusów.

Przebieg postępowania i żądania stron

22 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— obciążenie CPVO kosztami postępowania.

23 CPVO wnosi do Sądu o:

— uznanie skargi za bezzasadną;

— obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

24 W toku rozprawy CPVO zmienił swoje pierwsze żądanie, wnosząc do Sądu o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji. Sąd odnotował powyższe w protokole rozprawy.

25 Interwenienci wnoszą do Sądu o:

— oddalenie skargi i w rezultacie utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji;

— posiłkowo – w razie stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji – stwierdzenie nieważności decyzji CPVO EU 18759, OBJ 06-021 i OBJ 06-022 z dnia 26 lutego 2007 r. i odrzucenie wniosku nr 1999/0033 o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin, w razie potrzeby po zarządzeniu następujących środków w zakresie wydania opinii: powierzenie badań uzupełniających jednocześnie

Bundessortenamt oraz Institut national de la recherche agronomique (INRA, Francja) w przedmiocie zgłoszonej odmiany oraz odmiany referencyjnej Baigent na podstawie okazów w tym samym wieku i podczas dwóch sezonów owocowania, przy czym badania te powinny w szczególności dotyczyć cechy: „Owoc: prążki";

— w dalszej kolejności posiłkowo:

— powierzenie badań uzupełniających Bundessortenamt w przedmiocie zgłoszonej odmiany oraz odmiany referencyjnej na podstawie okazów w tym samym wieku i podczas trzech bądź co najmniej dwóch sezonów owocowania, przy czym badania te powinny w szczególności dotyczyć cechy: „Owoc: prążki";

— zarządzenie wszelkich innych środków dotyczących sporządzenia opinii, które Sąd uzna za konieczne, tak aby udzielić naukowo akceptowalnej odpowiedzi co do kwestii odrębnego charakteru obu odmian i zaradzić zarzucanym naruszeniom bezwzględnie obowiązujących przepisów postępowania regulujących prowadzenie badań odrębności, wyrównania i trwałości;

— zarządzenie zwrotu kosztów.

26 Ze względu na to, że sędzia T. Tchipev nie mógł uczestniczyć w obradach po zamknięciu procedury ustnej, sędzia V. Vadapalas został wyznaczony na mocy art. 32 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem w celu uzupełniania składu izby.

27 Postanowieniem z dnia 5 lipca 2010 r. Sąd (szósta izba) w nowym składzie ponownie otworzył procedurę ustną, a strony zostały powiadomione, że zostaną wysłuchane podczas nowej rozprawy w dniu 7 września 2010 r.

28 Pismami przesłanymi faksem odpowiednio z dnia 13, 14 i 15 lipca 2010 r. interwenienci, skarżąca i CVPO powiadomili Sąd, że zrzekają się prawa do bycia wysłuchanymi po raz kolejny.

29 W rezultacie prezes szóstej izby postanowił o zamknięciu procedury ustnej.

Co do prawa

30 Na poparcie swojej skargi skarżąca podnosi trzy zarzuty dotyczące kolejno niedopuszczalności sprzeciwów skierowanych do CPVO przez interwenientów, naruszenia art. 61 ust. 1 lit. b) i art. 62 rozporządzenia nr 2100/94 oraz naruszenia art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

W przedmiocie dopuszczalności

W przedmiocie dopuszczalności zarzutu pierwszego

— Argumenty stron

31 Interwenienci utrzymują, że pierwszy zarzut skarżącej, dotyczący tego, że ich sprzeciwy skierowane do CPVO powinny były zostać odrzucone przez komitet i Izbę Odwoławczą jako niedopuszczalne, jest niedopuszczalny ze względu na to, że został po raz pierwszy podniesiony w postępowaniu przed Sądem.

32 Skarżąca podważa argumenty interwenientów. Twierdzi bowiem, że niedopuszczalność wniesionych przez nie środków powinna była zostać zbadana z urzędu przez Izbę Odwoławczą.

33 CPVO podnosi, że Izba Odwoławcza jest właściwa co do oceny, czy była uprawniona do udzielenia zezwolenia na ponowne dostarczenie materiału.

— Ocena Sądu

34 Należy przypomnieć, że skarga do Sądu ma na celu kontrolę zgodności z prawem decyzji izb odwoławczych CPVO w rozumieniu art. 73 rozporządzenia nr 2100/94, ze zmianami. Powinna ona być zatem przeprowadzana w odniesieniu do kwestii prawnych, które zostały podniesione przed izbą odwoławczą. Zadaniem Sądu nie jest zatem badanie nowych zarzutów przedstawionych w postępowaniu przed nim. Badanie takich nowych zarzutów byłoby bowiem niezgodne z art. 135 § 4 regulaminu postępowania przed Sądem, który stanowi, że pisma stron nie mogą zmieniać przedmiotu sporu przed izbą odwoławczą [zob. analogicznie wyrok Sądu z dnia 14 maja 2009 r. w sprawie T-165/06 Fiorucci przeciwko OHIM – Edwin (ELIO FIORUCCI), Zb.Orz. s. II-1375, pkt 21, 22 i przytoczone tam orzecznictwo].

35 Wynika z tego, że zarzut dotyczący niedopuszczalności sprzeciwów skierowanych przez interwenientów do CPVO podniesiony przez skarżącą po raz pierwszy w postępowaniu przed Sądem należy uznać za niedopuszczalny.

W przedmiocie dopuszczalności zarzutu trzeciego

— Argumenty stron

36 Interwenienci podnoszą, że trzeci zarzut skarżącej, dotyczący naruszenia przez Izbę Odwoławczą art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, jest niedopuszczalny.

37 Według nich przyznane CPVO uprawnienia dyskrecjonalne dotyczące kierowania żądań w indywidualnych sprawach w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, na które powołuje się skarżąca, skutkują tym, że żądania takie mogą być formułowane bez żadnego odniesienia do podstawy prawnej. Tymczasem art. 73 ust. 2 rozporządzenia nr 2100/94 stanowi, że skarga może być wniesiona na podstawie braku kompetencji, naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, naruszenia traktatu, tego rozporządzenia lub jakiejkolwiek zasady prawnej związanej z ich stosowaniem lub nadużycia władzy. Z tego względu, w opinii interwenientów, interpretując treść pism CPVO z dnia 26 stycznia i z dnia 25 marca 1999 r., Izba Odwoławcza dokonała oceny okoliczności faktycznych i nie przeprowadziła zatem oceny prawnej. Wynika z tego, że nie mogła naruszyć prawa w sposób, który można by uznać za naruszenie stosownego uprawnienia i który z tego względu może być przedmiotem skargi do Sądu na podstawie art. 73 rozporządzenia nr 2100/94.

— Ocena Sądu

38 Należy zauważyć, że Izba Odwoławcza na wstępie uznała, że pisma CPVO z dnia 26 stycznia i 25 marca 1999 r. zawierały żądania w indywidualnej sprawie w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, następnie, że KSB nie zastosowało się do nich, czego następstwem w jej opinii, przewidzianym w art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94, było to, że CPVO zobowiązany był do odrzucenia wniosku dotyczącego odmiany Gala Schnitzer.

39 Czyniąc tak, Izba Odwoławcza dokonała kwalifikacji prawnej wspomnianych pism i wyciągnęła wniosek z tej kwalifikacji, stosując odpowiednie przepisy rozporządzenia nr 2100/94. Z tego względu interwenienci nie mogą twierdzić, że Izba Odwoławcza nie dokonała żadnej oceny prawnej, która może zostać podważona przez skarżącą w ramach skargi przewidzianej w art. 73 rozporządzenia nr 2100/94.

40 Z powyższego wynika, że zarzut trzeci jest dopuszczalny.

Co do istoty

41 W pierwszej kolejności należy zbadać zarzut trzeci.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego naruszenia art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94

— Argumenty stron

42 Zdaniem skarżącej CPVO ma pełną swobodę co do określania, jakie wymogi techniczne i administracyjne musi spełniać dostarczony materiał przeznaczony do badania technicznego. W jej opinii tymi nieograniczonymi uprawnieniami dyskrecjonalnymi w przedmiocie określania, w drodze ogólnych regulacji i na żądanie w indywidualnych sprawach, jakości materiału do badania technicznego i prób wzorcowych, CPVO dysponuje na podstawie art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

43 Zdaniem skarżącej wydawane przez CPVO instrukcje powinny być jasne w celu uniknięcia jakiejkolwiek samowoli. Uważa bowiem, że instytucje Unii Europejskiej podlegają wymogowi jasnego formułowania określeń, przewidującemu, że akty administracyjne i warunki, których nieprzestrzeganie może skutkować utratą prawa, muszą być

wystarczająco precyzyjne i jasne, tak aby obywatel Unii mógł jednoznacznie określić swoje prawa i obowiązki i w rezultacie zatroszczyć się o to, aby nie uczynić nic, co mogłoby być sprzeczne z jego interesem. Zasada ta zobowiązuje w opinii skarżącej CPVO do precyzyjnego powiadomienia składającego wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin, jakie dodatkowe warunki powinien on spełnić oprócz tych określonych w art. 7–9 rozporządzenia nr 2100/94.

44 Zdaniem skarżącej wynika z tego, że w niniejszym przypadku, jeśliby CPVO życzył sobie, aby KSB przedstawiło dodatkowe dokumenty w odniesieniu do stanu zdrowotnego dostarczonego materiału, powinien był określić te warunki bardzo jasno i jednoznacznie od samego początku.

45 W ocenie skarżącej w związku z brakiem ogólnych regulacji w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 w chwili złożenia wniosku dotyczącego odmiany Gala Schnitzer pismo CPVO z dnia 26 stycznia 1999 r. należy rozumieć za żądanie w indywidualnej sprawie w rozumieniu tego przepisu. Tymczasem informacje zawarte we wspomnianym piśmie, dotyczące obowiązujących warunków fitosanitarnych, które powinien spełniać materiał podlegający dostarczeniu, były niewystarczające, tak że skarżąca nie miała innej możliwości, niż sama zinterpretować wspomniane warunki, czyli te wynikające z dyrektywy Rady 77/93/EWG z dnia 21 grudnia 1976 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do państw członkowskich organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych (Dz.U. L 26, s. 20), ze zmianami. W tym względzie w jej ocenie nie musiała wychodzić z założenia, że poziom określonych przez CPVO wymogów fitosanitarnych jest wyższy niż wynikający z przepisów wspomnianej dyrektywy.

46 Skarżąca przypomina następnie, że w swojej wiadomości elektronicznej z dnia 3 maja 1999 r. Bundessortenamt powiadomił KSB o tym, że dostarczony paszport fitosanitarny wystarcza dla celów badania technicznego, zwracając się o przedstawienie w możliwie najkrótszym czasie świadectwa stwierdzającego nieobecność wirusów w dostarczonym materiale.

47 Jednakże ani Bundessortenamt, ani CPVO nie powiadomił KSB o konsekwencjach niedostarczenia żądanego świadectwa. Co więcej, według skarżącej, przeprowadzając badanie techniczne pomimo braku wspomnianego świadectwa, CPVO dał do zrozumienia, że przedstawienie europejskiego paszportu fitosanitarnego ostatecznie wystarczyło dla celów przyznania objętego wnioskiem prawa do ochrony, tym samym doprowadzając do powstania u skarżącej uzasadnionych oczekiwań co do tego, że europejski paszport fitosanitarny pod tym względem jest wystarczający.

48 Chociaż w rzeczywistości CPVO nie uważał przedstawienia takiego dokumentu za wystarczające, nie mógł według skarżącej odrzucić zgłoszenia dotyczącego odmiany Gala Schnitzer w świetle uzasadnionych oczekiwań, do powstania których u niej doprowadził i które jak każda ogólna zasada prawa wiążą administrację Unii. Przeciwnie, według skarżącej CPVO nie miał innej możliwości niż zezwolenie na dostarczenie nowego materiału.

49 Skarżąca utrzymuje także, że uprawnienia dyskrecjonalne, którymi dysponuje CPVO, mogą być wykonywane w każdym momencie procedury badawczej, jak wynika to z brzmienia art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94 („chyba że Urząd zezwolił na nieprzedkładanie materiału").

50 Skarżąca uważa wreszcie, że biorąc pod uwagę szczególny charakter żywego materiału takiego jak materiał roślinny, CPVO i jego prezes powinni korzystać z szerokich uprawnień dyskrecjonalnych, jeśli chodzi o rozstrzyganie, czy powinien zostać dostarczony nowy materiał ze względu na okoliczności niezależne od woli zgłaszającego lub o charakterze wyjątkowym.

51 Takie okoliczności zdaniem skarżącej zaistniały w niniejszym przypadku, ponieważ poddanie procesowi termoterapii, takiemu jak ten przeprowadzony w 1996 r., który skutkuje w 99% przypadków uzyskaniem materiału wolnego od wirusów, nie doprowadziło do oczekiwanego efektu, a stwierdzenie, że wirusy przetrwały ten proces, nastąpiło po przeszło roku.

52 Skarżąca wnioskuje na tej podstawie, że Izba Odwoławcza powinna była uznać, iż KSB dostarczyło do Bundessortenamt w 1999 r. materiał, co do którego miało prawo uważać, że był wolny od wirusów, tak że stwierdzając, iż prezes CPVO nie był uprawniony do zezwolenia na dostarczenie nowego materiału, Izba Odwoławcza nieprawidłowo oceniła uprawnienia dyskrecjonalne przyznane mu na mocy art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94, który zezwala mu na określenie w szczególności, jakiej jakości materiał i próby wzorcowe należy dostarczyć.

53 CPVO podniósł podczas rozprawy, że art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94, na mocy którego CPVO odrzuca wniosek o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin, jeśli stwierdzi, że wnioskodawca nie zastosował się w wyznaczonym terminie do ogólnego przepisu lub do żądania w indywidualnej sprawie, nie ma zastosowania w przypadku, gdy żądanie takie nie jest jasne.

54 CPVO podkreślił bowiem, że nie podziela opinii Izby Odwoławczej, zgodnie z którą jego instrukcje dotyczące materiału do badania technicznego były wystarczająco jasne, tak że ich niedopełnienie pociągało za sobą odrzucenie wniosku dotyczącego odmiany Gala Schnitzer.

55 CPVO wyjaśnił, że instrukcje, których udzielił KSB dotyczące stanu zdrowotnego materiału do dostarczenia, nie były wystarczająco jasne, a w szczególności, że nie powiadomił właściwie KSB o okoliczności, iż dostarczony europejski paszport fitosanitarny był niewystarczający, i że wspomniane instrukcje winny były wyraźnie podawać, iż

materiał do przedstawienia powinien być wolny od wirusów przy uwzględnieniu, że do składających wnioski o wspólnotowe prawo do ochrony odmian roślin nie należy interpretacja tych instrukcji.

56 CPVO potwierdza zatem, że upoważnił w niniejszym przypadku do przedłożenia nowego materiału ze względu na dezorientację, do której powstania przyczyniły się jego instrukcje.

57 Interwenienci kwestionują argumenty skarżącej. Uważają bowiem, że wstępne przesłanki odrzucenia wniosku zostały spełnione, ponieważ KSB, które było odpowiedzialne za wszystkie formalności fitosanitarne dotyczące dostarczonego materiału roślinnego, nie dostarczyło świadectwa fitosanitarnego, o które zwrócił się CPVO na podstawie art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

58 Czyniąc tak, KSB nie zastosowało się ich zdaniem do żądania w indywidualnej sprawie w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94. Z tego względu zdaniem interwenientów CPVO nie mógł zezwolić na doręczenie nowego materiału, nie naruszając art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94.

59 Dodają oni, że w podobnym przypadku skutki art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94 mogą zostać uchylone tylko za pomocą przywrócenia do stanu pierwotnego w rozumieniu art. 80 rozporządzenia nr 2100/94. Tymczasem KSB nie przedstawiło wniosku w tym względzie w terminie określonym w tym przepisie.

— Ocena Sądu

60 Zgodnie z art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 CPVO określa w drodze ogólnych regulacji lub na żądanie w indywidualnych sprawach, kiedy, dokąd oraz w jakich ilościach i jakiej jakości należy dostarczyć materiał do badania technicznego i próby wzorcowe.

61 Z zaskarżonej decyzji wynika, iż Izba Odwoławcza uznała, że uprawnienia dyskrecjonalne przyznane CPVO w tym przepisie nie zezwalają mu na upoważnienie KSB do dostarczenia nowego materiału, ponieważ zostały spełnione wstępne przesłanki odrzucenia wniosku złożonego przez KSB. Izba Odwoławcza oceniła bowiem, że ze względu na zakażenie wirusem doręczonego materiału, o którym to zakażeniu KSB poinformowało CPVO, KSB nigdy nie mogło dostarczyć żądanego świadectwa fitosanitarnego. Następnie podniosła, że KSB nie dostarczyło żądanego świadectwa fitosanitarnego, i na tej podstawie wywnioskowała, że nie przedstawiając tego dokumentu, KSB nie zastosowało się do żądań w indywidualnej sprawie zawartych w pismach CPVO z dnia 26 stycznia i 25 marca 1999 r. Tymczasem na podstawie art. 61 ust. 1 lit. b) wspomnianego rozporządzenia CPVO zobowiązany był do odrzucenia wniosku dotyczącego odmiany Gala Schnitzer.

62 Ten tok rozumowania należy odrzucić, jako że narusza on zakres swobodnego uznania przyznanego CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

63 To swobodne uznanie obejmuje bowiem prawo CPVO do określania, jeśli uzna to za konieczne, warunków, którym poddawane jest badanie wniosku o przyznanie wspólnotowej ochrony odmian roślin, o ile nie upłynął termin, w ciągu którego składający taki wniosek o objęcie ochroną powinien odpowiedzieć na skierowane do niego żądanie w indywidualnej sprawie.

64 W tym względzie zgodne jest z zasadą dobrej administracji oraz koniecznością zapewnienia właściwego przebiegu i skuteczności postępowań, że gdy CPVO uzna, iż można skorygować nieścisłość, którą zauważył, dysponuje on możliwością dalszego badania złożonego do niego wniosku i nie jest zobowiązany przy tym założeniu do jego odrzucenia. To swobodne uznanie, rozumiane w podany sposób, pozwala na uniknięcie wszelkiego zbędnego rozciągania czasu pomiędzy złożeniem wniosku o przyznanie wspólnotowego prawa do ochrony odmian roślin a decyzją rozstrzygającą w przedmiocie tego wniosku, do którego dochodziłoby, gdy wnioskodawca był zobowiązany do złożenia nowego wniosku.

65 Ponadto takie swobodne uznanie pozwala z jednej strony CPVO upewnić się co do tego, że jego żądania w indywidualnych sprawach są jasne i że wyłącznie wnioskodawca jest odpowiedzialny za ewentualną niezgodność swoich działań ze wspomnianymi żądaniami, a z drugiej strony wnioskodawcom dowiedzieć się w jednoznaczny sposób o swoich prawach i obowiązkach oraz podjąć odpowiednie działania, co stanowi nieodłączny wymóg zasady pewności prawa (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 9 lipca 1981 r. w sprawie 169/80 Gondrand i Garancini, Rec. s. 1931, pkt 17).

66 W niniejszym przypadku bezsporne jest, że CPVO komunikował się z KSB lub jego przedstawicielem za pomocą pism z dnia 26 stycznia i z dnia 25 marca 1999 r. oraz wiadomości elektronicznej z dnia 13 czerwca 2001 r.

67 Pismem z dnia 26 stycznia 1999 r. CPVO wezwał KSB do dostarczenia pomiędzy 1 a 15 marca 1999 r. zarówno jemu, jak i Bundessortenamt materiału niezbędnego do przeprowadzenia badania technicznego, mianowicie dziesięciu pędów w stanie uśpienia roślin do szczepienia. W swoim piśmie CPVO uściślił, że „wysyłający jest odpowiedzialny za niezbędny transport oraz za doręczenie materiału roślinnego, co obejmuje wszelkie mające zastosowanie warunki fitosanitarne i celne", oraz że „materiał roślinny nie może być poddany obróbce chemicznej".

68 Pismem z dnia 25 marca 1999 r. CPVO potwierdził otrzymanie żądanego materiału i wskazał, że wspomniany materiał został doręczony Bundessortenamt w dobrym stanie i w terminie, ale „przesyłka nie była zaopatrzona w niezbędne świadectwo fitosanitarne". W tymże piśmie CPVO zwrócił się do KSB o jak najszybsze dostarczenie „tego niezbędnego dokumentu […] w celu zastosowania się do instrukcji udzielonych [mu] w dniu 26 stycznia 1999 r.".

69 Należy zauważyć, że pismo z dnia 26 stycznia 1999 r. wskazuje, gdzie i kiedy należało dostarczyć materiał, a także ilość tego materiału. Ponadto wskazania, zgodnie z którymi, po pierwsze, materiał do przedstawienia nie może być poddany obróbce chemicznej, a po drugie, musi mu towarzyszyć świadectwo fitosanitarne, jak wynika z pisma z dnia 25 marca 1999 r., dotyczą jakości wspomnianego materiału. Te dwa pisma zawierają zatem żądania w indywidualnej sprawie w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

70 W wiadomości elektronicznej z dnia 13 czerwca 2001 r. CPVO po powiadomieniu KSB, że postanowił zniszczyć materiał dostarczony przez KSB ze względu na zakażenie, wskazał, że „ponieważ instrukcje przesłane przez [CPVO], dotyczące dostarczenia roślin i wymaganego statusu zdrowotnego, nie były wystarczająco jasne, [CPVO] postanowił przychylić się do wniosku [KSB] o przedstawienie nowego materiału wolnego od wirusów w odniesieniu do trzech odmian przesłanych do Bundessortenamt w Wurzen, począwszy od obecnej chwili do marca 2002 r.", i wezwał go „do upewnienia się, by ta przesyłka była zaopatrzona tym razem w świadectwo fitosanitarne wydane przez oficjalny organ stwierdzający ich dobry stan zdrowotny".

71 Z okoliczności przedstawionych w skardze i w tym względzie niezakwestionowanych wynika, że ta wiadomość elektroniczna była następstwem informacji przekazanej przez KSB Bundessortenamt, zgodnie z którą materiał dostarczony w marcu 1999 r. w celu przeprowadzenia badania technicznego zawierał utajone wirusy, tak że KSB nie mogło dostarczyć Bundessortenamt świadectwa fitosanitarnego stwierdzającego, że wspomniany materiał jest wolny od wirusów.

72 Po pierwsze, należy zauważyć, że w tej wiadomości elektronicznej wskazano, gdzie i kiedy należało dostarczyć materiał. Ponadto jako że zwrócono się w niej o dostarczenie świadectwa fitosanitarnego, wiadomość ta obejmuje wskazanie dotyczące jakości materiału do dostarczenia. Wiadomość zawiera zatem żądanie w indywidualnej sprawie w rozumieniu art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

73 Po drugie, należy stwierdzić, że CPVO powołuje się w tejże wiadomości elektronicznej na „instrukcje przesłane przez Urząd, dotyczące dostarczenia roślin i wymaganego statusu zdrowotnego", odnosząc się tym samym do żądań w indywidualnej sprawie zawartych w pismach z dnia 26 stycznia i 25 marca 1999 r.

74 Po trzecie, z wiadomości elektronicznej z dnia 13 czerwca 2001 r. wynika, że CPVO zezwolił KSB na dostarczenie nowego materiału ze względu na to, że instrukcje zawarte w pismach z dnia 26 stycznia i 25 marca 1999 r. nie podawały w sposób wystarczająco jasny, aby wykluczyć wszelkie wątpliwości ze strony KSB, okoliczności, że materiał do przedstawienia powinien być wolny od wirusów. CPVO uznał bowiem, że wspomniane instrukcje winny były wyraźnie podawać, że materiał do przedstawienia powinien być wolny od wirusów, uwzględniając, że do składających wnioski o wspólnotowe prawo do ochrony odmian roślin nie należy interpretacja tych instrukcji.

75 Wydaje się zatem, że wiadomość elektroniczna z dnia 13 czerwca 2001 r. miała na celu skorygowanie nieścisłości dotyczących żądań w indywidualnej sprawie zawartych w pismach z dnia 26 stycznia i 25 marca 1999 r. co do okoliczności, że materiał do dostarczenia w celu badania technicznego powinien być wolny od wirusów.

76 Tymczasem z pisma z dnia 25 marca 1999 r. wynika, że CPVO nie wskazał KSB terminu do dostarczenia świadectwa fitosanitarnego.

77 Z tego względu należy uznać, że CPVO mógł zgodnie z przepisami w wiadomości elektronicznej z dnia 13 czerwca 2001 r. skorygować nieścisłość dotyczącą żądań w indywidualnej sprawie zawartych w pismach z dnia 26 stycznia i 25 marca 1999 r. co do okoliczności, że materiał do dostarczenia w celu badania technicznego powinien być wolny od wirusów.

78 W rezultacie do Izby Odwoławczej należała ocena, czy KSB zastosowało się do żądania w indywidualnej sprawie zawartego w wiadomości elektronicznej CPVO z dnia 13 czerwca 2001 r., która miała na celu skorygowanie nieścisłości żądań w indywidualnej sprawie wynikających z pism CPVO z dnia 26 stycznia i z dnia 25 marca 1999 r.

79 W świetle poprzedzających rozważań należy stwierdzić, że uważając, iż skoro KSB nie dostarczyło świadectwa fitosanitarnego, o które zwrócił się CPVO w pismach z dnia 26 stycznia i z dnia 25 marca 1999 r., nie zastosowało się do żądań w indywidualnej sprawie zawartych w tych pismach, Izba Odwoławcza naruszyła prawo. Z tego względu, stwierdzając, że CPVO naruszył art. 61 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 2100/94 poprzez upoważnienie KSB do dostarczenia nowego materiału, podczas gdy zgodnie z tym przepisem powinien był odrzucić wniosek złożony przez KSB, jako że nie zastosowało się ono do żądania w indywidualnej sprawie, Izba Odwoławcza nieprawidłowo oceniła zakres swobody uznania przyznanej CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94.

80 Stwierdzenia tego nie podważają zarzuty dotyczące złej wiary wysunięte przez interwenientów wobec KSB i skarżącej, które należy oddalić jako nieskuteczne, ponieważ zachowanie KSB i skarżącej jest bez znaczenia dla kwestii, czy swoboda uznania przyznana CPVO w art. 55 ust. 4 rozporządzenia nr 2100/94 pozwala czy nie pozwala mu na skorygowanie w wiadomości elektronicznej z dnia 13 czerwca 2001 r. nieścisłości dotyczących żądań w indywidualnej sprawie zawartych w pismach z dnia 26 stycznia i 25 marca 1999 r. co do okoliczności, że materiał do dostarczenia w celu badania technicznego powinien być wolny od wirusów.

81 W rezultacie należy uwzględnić skargę i z tego względu stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji bez konieczności badania zasadności zarzutu drugiego.

W przedmiocie żądania posiłkowego dotyczącego stwierdzenia nieważności decyzji CPVO EU 18759, OBJ 06-021 i OBJ 06-022 z dnia 26 lutego 2007 r. i odrzucenia wniosku nr 1999/0033 oraz wykonania badań uzupełniających oraz sporządzenia opinii

82 W odniesieniu do żądania interwenientów zwracających się o to, by w razie stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji Sąd stwierdził nieważność decyzji CPVO EU 18759, OBJ 06-021 i OBJ 06-022 z dnia 26 lutego 2007 r. i odrzucił wniosek nr 1999/0033 oraz w razie potrzeby zarządził wykonanie badań uzupełniających oraz sporządzenie opinii, należy zauważyć, że interwenienci zwracają się do Sądu w istocie o wydanie decyzji, którą w ich ocenie CPVO powinien był wydać, czyli decyzji uchylającej decyzję o oddaleniu sprzeciwów skierowanych przez nich do CPVO i odrzucającej wniosek dotyczący odmiany Gala Schnitzer. Należy zatem stwierdzić, że w tej części żądania drugiego interwenienci zwracają się o zmianę zaskarżonej decyzji.

83 Należy zauważyć, że na poparcie tego żądania interwenienci powołali się przed Izbą Odwoławczą na zarzuty dotyczące naruszenia przez komitet art. 7 ust. 1, art. 56 ust. 2 i art. 57 ust. 3 rozporządzenia nr 2100/94 oraz art. 22 i 23 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1239/95 z dnia 31 maja 1995 r. ustanawiającego zasady wykonawcze stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 2100/94 w odniesieniu do postępowania przed CPVO (Dz.U. L 121, s. 37) w związku z pkt III 3, III 5 i III 6 protokołu TP/14/1 CPVO z dnia 27 marca 2003 r. w sprawie badań odrębności, wyrównania i trwałości (Jabłko), jako że odmiana Gala Schnitzer nie ma ich zdaniem odrębnego

charakteru w stosunku do odmiany Baigent, a CPVO naruszył niektóre przepisy postępowania w toku badania technicznego i po jego zakończeniu.

84 W tym względzie z zaskarżonej decyzji wynika, że Izba Odwoławcza nie zbadała wspomnianych zarzutów.

85 Tymczasem, ponieważ w odniesieniu do niniejszej skargi interwenienci wysunęli argumenty, które nie zostały rozpatrzone przez Izbę Odwoławczą, ich żądanie dotyczące zmiany zaskarżonej decyzji należy pozostawić bez rozstrzygnięcia, gdyż w przeciwnym wypadku stanowiłoby to w istocie wykonywanie funkcji administracyjnych i rozpoznawczych właściwych CPVO i z tego względu byłoby sprzeczne z równowagą instytucjonalną, na której opiera się zasada rozdziału kompetencji między CPVO a Sądem (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie ELIO FIORUCCI, pkt 67 i przytoczone tam orzecznictwo).

86 W rezultacie żądanie interwenientów mające na celu zmianę zaskarżonej decyzji zostaje oddalone.

W przedmiocie kosztów

87 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

88 Ponieważ CPVO przegrał sprawę, jako że stwierdza się nieważność zaskarżonej decyzji, należy obciążyć go kosztami własnymi oraz kosztami poniesionymi przez skarżącą, w żądanym przez nią zakresie, bez względu na zmianę żądań CPVO, która nastąpiła w toku rozprawy.

89 Ponieważ żądania interwenientów nie zostały uwzględnione, obciąża się ich kosztami własnymi.

Z powyższych względów

SĄD (szósta izba)

orzeka, co następuje:

1) Stwierdza się nieważność decyzji Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin (CPVO) z dnia 21 listopada 2007 r. (sprawy A 003/2007 i A 004/2007).

2) CPVO pokrywa swoje własne koszty oraz koszty poniesione przez Schniga GmbH.

3) Elaris SNC i Brookfield New Zealand Ltd pokrywają własne koszty.

Meij Vadapalas Truchot

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 13 września 2010 r.

Podpisy